

Ўзбекистон Республикаси
Иқтисодий тараққиёт
ва камбағалликни
қисқартириш вазирлиги

Рақобатбардош саноат
унумдорлиги индекси

Мундарижа

01

Индекс ҳақида умумий маълумот

02

Индекснинг таркибий индикаторлари

03

Баҳоланишдаги муҳим жиҳатлари

04

Дунё рейтинги – 2020

05

Ўзбекистон: Индикаторлар кесимида

Индексни юритувчи ташкилот ҳақида

БМТ саноатни ривожлантириш ташкilotи (ЮНИДО)

Асосий вазифалари 2013 йилда
ЮНИДО Бош конференциясининг
XV-сессиясида қабул қилинган
Лима декларациясида
белгиланган

Барқарор саноат
ривожланишини
рағбатлантириш ва
жадаллаштириш

Халқаро саноат
кооперациясини
ривожлантириш

1966 йилда асос солинган

60 дан ортиқ давлатларда
доимий ваколатхоналари мавжуд

Вена шаҳрида жойлашган

<https://www.unido.org/>

Рақобатбардош саноат унумдорлиги индекси

Индекс ишлаб чиқариш саноатини ривожлантиришга қаратилган бўлиб,
"Мамлакатларнинг рақобат даражасида ишлаб чиқариш ва экспорт
қилиш қобилияти"ни акс эттиради

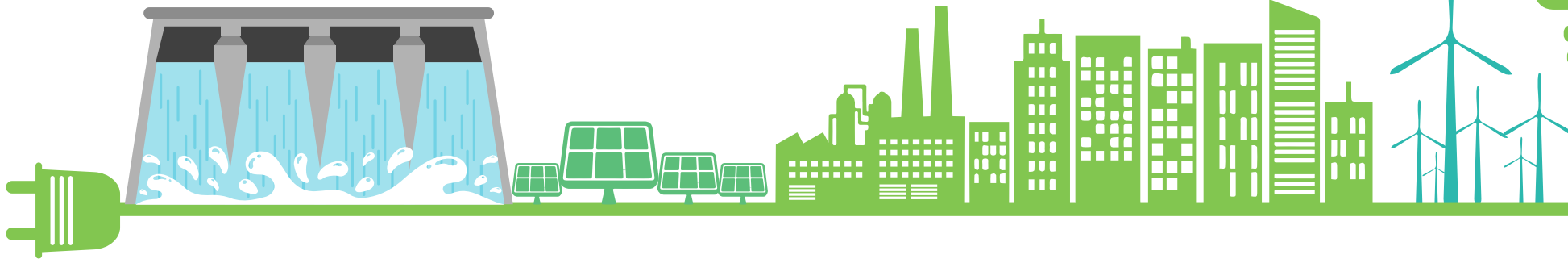
Нашр этилиш даври –
2 йил кечикиш билан
ҳар 2 йилда

Рейтингда **152 мамлакат**
қамраб олинган

Ҳар бир дунё иқтисодиётига
0 дан 1.000 гача индекс
қиймати берилади

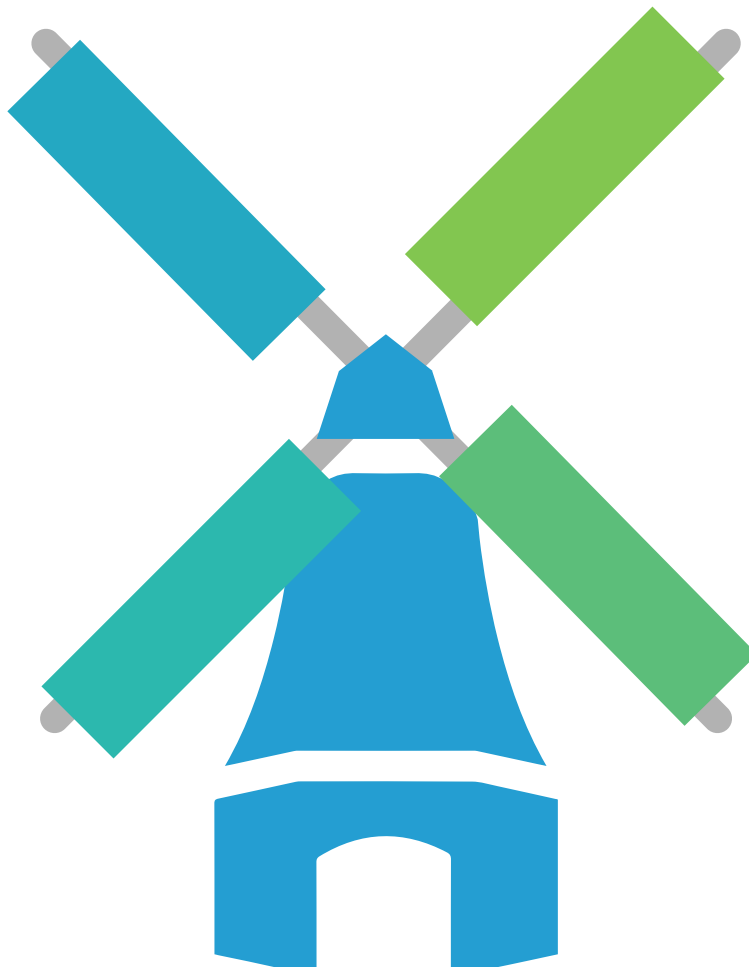

1-йўналиш

Саноат маҳсулотларининг ишлаб чиқариш ва экспорт қилиш қобилияти

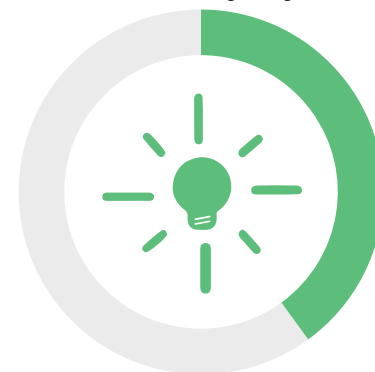
MVA_{pc}

Қўшилган қиймат ишлаб
чиқаришининг аҳоли жон
бошига улуши

MX_{pc}

Ишлаб чиқариш
экспортининг аҳоли жон
бошига улуши

MVA_{sh}

Қўшилган қиймат
ишлаб
чиқаришининг
умумий ЯИМ
ҳажмидаги улуши

$MHVA_{sh}$

Ўрта-юқори ва юқори
технологияли қўшилган
қиймат ишлаб
чиқаришининг умумий
қўшилган қиймат ишлаб
чиқаришидаги улуши

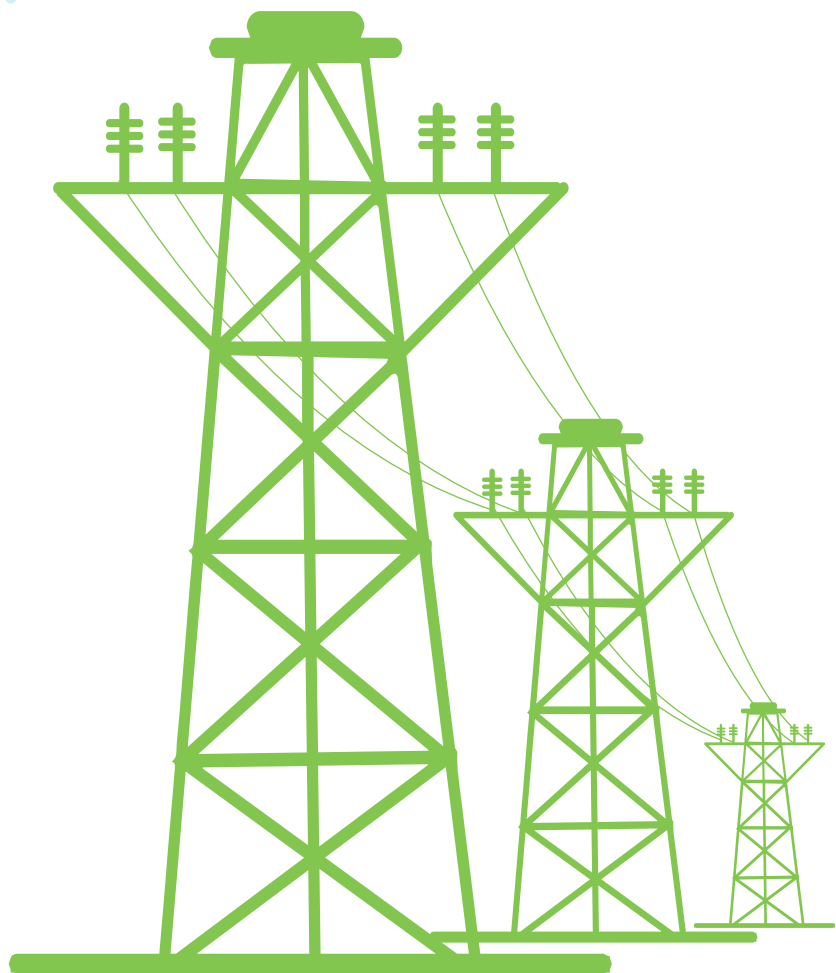

MX_{sh}

Умумий экспорт
ҳажмида ишлаб
чиқарилган
маҳсулотлар
экспортнинг
улуши

MHX_{sh}

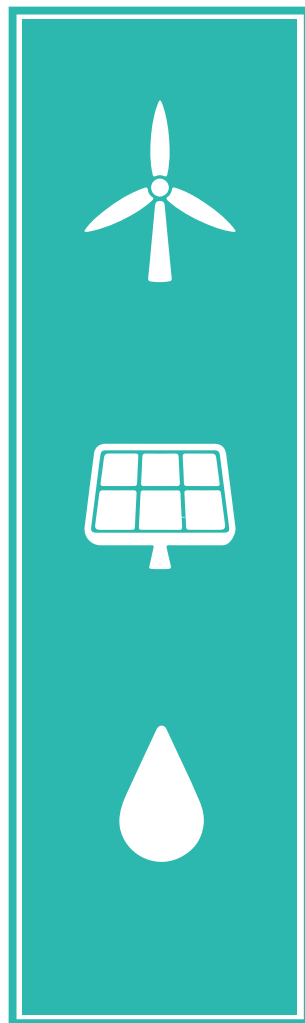
Ўрта-юқори ва юқори
технологияли ишлаб
чиқарилган маҳсулотлар
экспортининг умумий
ишлаб чиқарилган
маҳсулотлар экспортидаги
улуши

Дунёга таъсири

ImWMA

Мамлакат қўшилган қиймат
ишлаб чиқаришининг жаҳон
иқтисодиётидаги улуши

ImWMT

Мамлакатнинг ишлаб
чиқаришининг жаҳон
савдосидаги улуши

Индексни ҳисоблаш формуласи

MVA_{pc}

MVA / POP

MX_{pc}

MX / POP

MVA_{sh}

MVA / GDP

$MHVA_{sh}$

$MHVA / MVA_{total}$

MX_{sh}

MX / X_{total}

MHX_{sh}

MHX / MX

$ImWMA$

MVA / MVA_{world}

$ImWMT$

MX / MX_{world}

$$MX_{Qual} = \frac{MX_{sh} + MHX_{sh}}{2}$$

$$IND_{int} = \frac{MVA_{sh} + MHVA_{sh}}{2}$$

MVA – Ишлаб чиқаришдаги қўшимча қийматнинг улуши;

POP – Аҳоли сони;

MX – Ишлаб чиқаришда экспортнинг улуши;

GDP – Ялпи ички маҳсулот;

MHVA – Ўрта-юқори ва юқори технологияли ишлаб чиқаришда қўшимча қийматнинг улуши;

MVA_{total} – Умум ишлаб чиқаришда қўшимча қийматнинг улуши;

X_{total} – Жами экспорт;

MHX – Ўрта-юқори ва юқори технологияли ишлаб чиқариш экспорти;

MVA_{world} – Дунё бўйича ишлаб чиқаришдаги қўшимча қийматнинг улуши;

MX_{world} – Дунё бўйича ишлаб чиқаришда экспортнинг улуши.

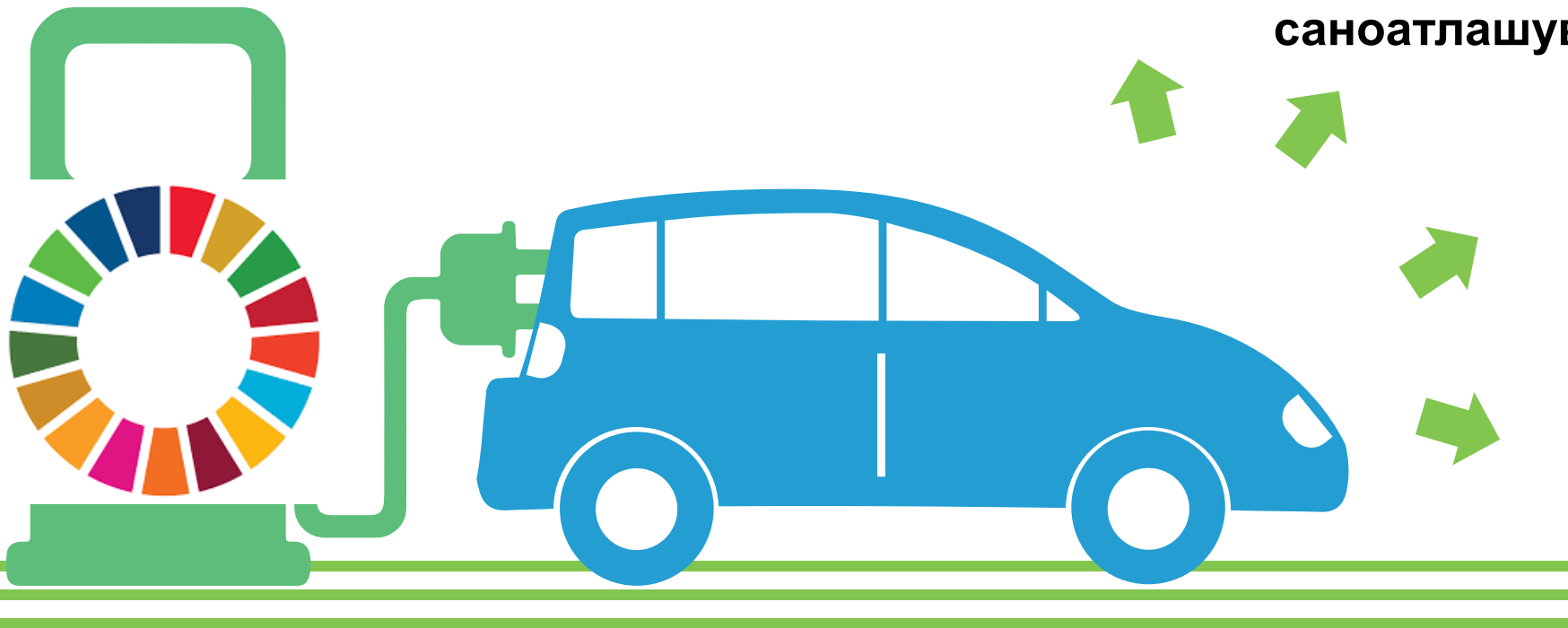
$$CIPindex = \sqrt[6]{MVA * MX * IND_{int} * MX_{Qual} * ImWMA * ImWMT}$$

Индексни Барқарор ривожланиш мақсадлари билан боғлиқлиги

Рақобатбардош саноат унумдорлиги индекси

9 - мақсад

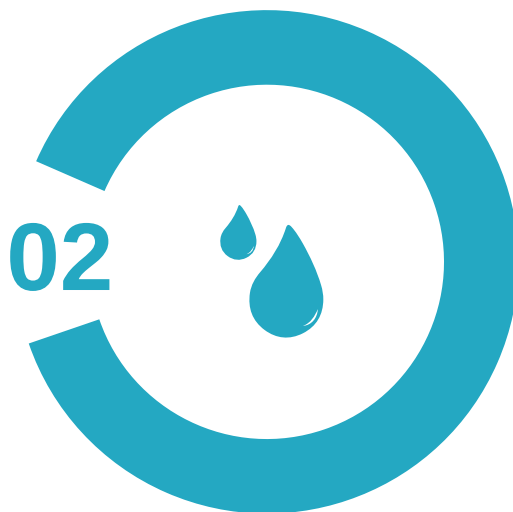
Барқарор инфратузилмани яратиш,
умумқамровли ва барқарор
саноатлашув ва инновацияларга
кўмаклашиш

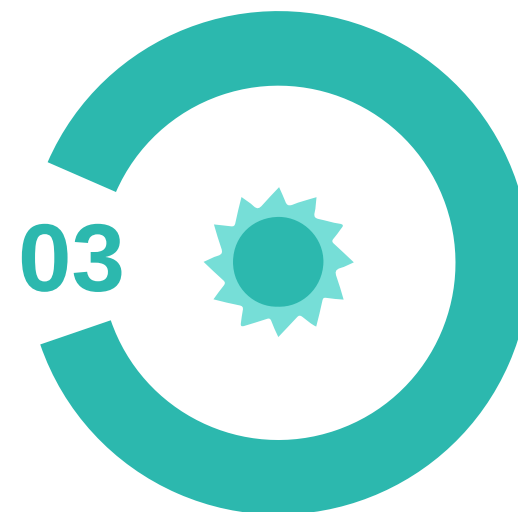
Баҳоланишдаги муҳимлик

Индекс
кўрсаткичлари
100% статистик
маълумотлардан
ташкил топган

Индекс самарадорлигига
CO₂ чиқиндиларининг
салбий таъсири
тўғридан-тўғри таъсир
қилади

Субиндикаторларни
ҳисоблаш учун **ISIC**
Revision 3.1 стандартига
кўра маълумотлардан
фойдаланилади

Индексда давлатлар иқтисодиётнинг ривожланиш босқичига қараб ҳам тўрт гуруҳга бўлинади

**Саноати
ривожланган
давлатлар**

**Саноати
ривожланаётган
давлатлар**

**Бошқа
ривожланаётган
давлатлар**

**Ривожланиш
даражаси паст
бўлган давлатлар**

Индексдаги қийматлар асосида бешта квинтга бўлинади

**Энг юқори
кўрсаткичли**

**Юқори
кўрсаткичли**

**Ўрта
кўрсаткичли**

**Паст
кўрсаткичли**

**Қуйи
кўрсаткичли**

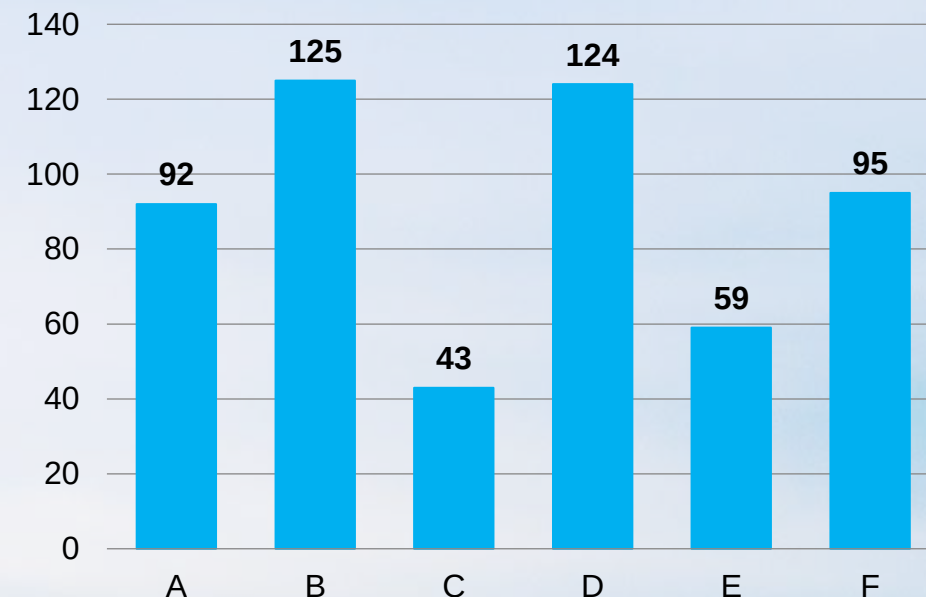
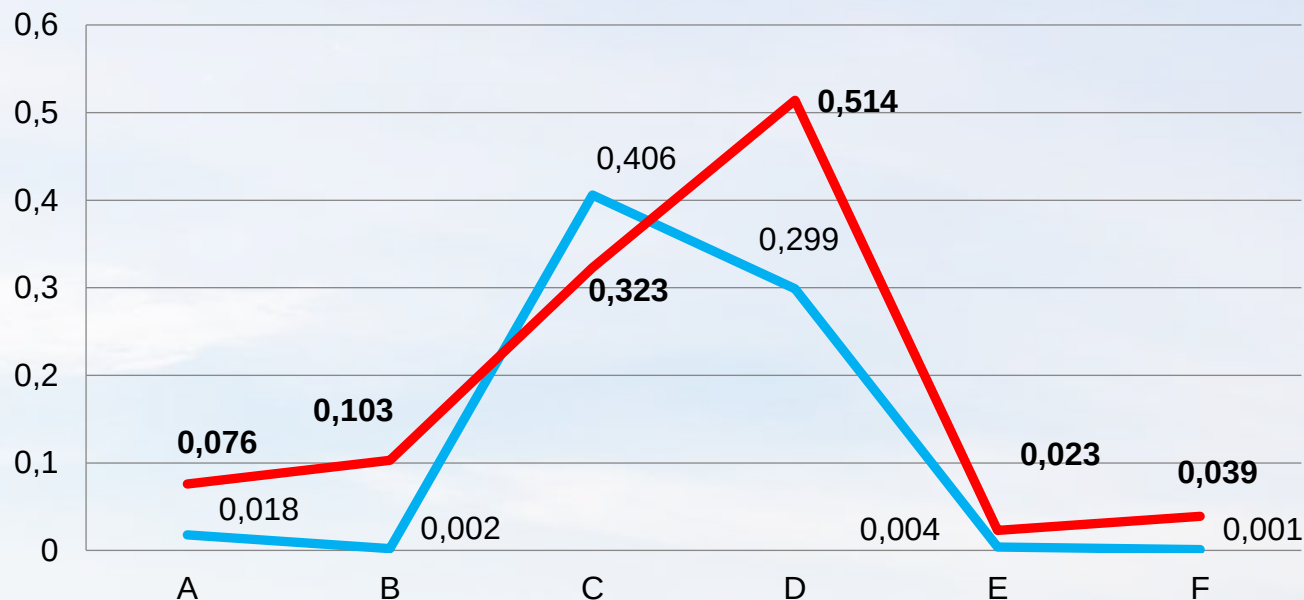
Дунё рейтинглари – 2020

Рейтинг		Давлатлар		Индекс	
Ўрни	Ўтган йилга нисбати			Индекс кўрсаткичи	Ўтган йилга нисбати
1	—	Германия		0,471	-0,0524
2	▲ (1)	Хитой		0,372	0,0046
3	▲ (2)	Корея Республикаси		0,349	-0,0177
...					
90	—	Куба			0,0000
91	▲ (2)	Кипр		0,017	0,0011
92	—	ЎЗБЕКИСТОН		0,017	янги киритилган
93	▼ (10)	Бруней		0,017	-0,0075
94	▼ (4)	Ливан		0,016	-0,0028
...					
150	▼ (3)	Макао		0,000	-0,0008
151	▼ (11)	Нигер		0,000	-0,0022
152	▼ (2)	Тонга		0,000	0,0000

Ўзбекистон ва МДХ

№	Давлатлар	2018 (150 давлат)		2020 (152 давлат)		Рейтингдаги ўзгариш
		Индекс	Рейтинг	Индекс	Рейтинг	
1	Россия	0.1047	32	0.097	32	0
2	Беларусия	0.0657	47	0.063	47	0
3	Қозоғистон	0.0372	69	0.035	68	+1
4	Украина	0.0407	64	0.035	69	-5
5	Ўзбекистон	янги киритилди		0.017	92	-
6	Арманистон	0.0128	99	0.012	103	-4
7	Молдова	0.0100	110	0.010	111	-1
8	Озарбайжон	0.0101	107	0.008	120	-13
9	Қирғизистон	0.0066	124	0.008	122	+2
10	Тожикистон	0.0035	133	0.005	129	+4

Ўзбекистон: Индикаторлар кесимида

— Индикаторларнинг кўрсаткичи — Дунё бўйича ўртача кўрсаткич

■ Индикаторларнинг ўрни

Ишлаб чиқарилган
маҳсулотларнинг қўшилган
қийматини аҳоли жон бошига
улуши индикатори

Ишлаб чиқарилган маҳсулотлар
экспортининг аҳоли жон бошига
улуши индикатори

Саноатлаштириш
интенсивлиги индикатори

Экспорт сифати индикатори

Мамлакат иқтисодиётининг жаҳон
бўйича ишлаб чиқаришда
қўшилган қийматга таъсири
индикатори

Мамлакатнинг жаҳон савдосига
таъсири индикатори

Uzbekistan

Asia & Pacific, Lower Middle Income, Other Developing Economies

Choose Country **Uzbekistan**

Compare to

Manufacturing Profile

Population (2019 est)	2019	32.98M
Area (sq km)	2019	447400
GDP (constant 2015 USD)	2019	82.89B
GDP Growth (annual %)	2019	5.5
MVA (constant 2015 USD)	2019	16.35B
MVA per capita (constant 2015 USD)	2019	496
MVA share in GDP (%)	2019	19.7
MVA Growth (annual %)	2019	3.2

Ireland

High Income, Industrialized Economies

Choose Country **Ireland**

Compare to

Manufacturing Profile

Population (2019 est)	2019	4.88M
Area (sq km)	2019	69797
GDP (constant 2015 USD)	2019	371.92B
GDP Growth (annual %)	2019	4.3
MVA (constant 2015 USD)	2019	131.63B
MVA per capita (constant 2015 USD)	2019	26960
MVA share in GDP (%)	2019	35.4
MVA Growth (annual %)	2019	4.7

Niger

Africa, Least Developed Countries, Low Income

Choose Country **Niger**

Compare to

Manufacturing Profile

Population (2019 est)	2019	23.31M
Area (sq km)	2019	1.27M
GDP (constant 2015 USD)	2019	9.03B
GDP Growth (annual %)	2019	6.3
MVA (constant 2015 USD)	2019	484.27M
MVA per capita (constant 2015 USD)	2019	21
MVA share in GDP (%)	2019	5.4
MVA Growth (annual %)	2019	2.6

$$\frac{Indicator_{Country} - Indicator_{World Min}}{Indicator_{World Max} - Indicator_{World Min}}$$

=

MVA_{pc index}

Year	MVA _{pc Inx} score
2017	0,0193
2018	0,0179
2019	0,0176

$$\frac{496_{Uzb} - 21_{World Min}}{26960_{World Max} - 21_{World Min}}$$

=

0,017632

Давлат	MVApc 2018	MVApc 2019	MVApc ўсиш суръатлари,%
Ирландия	26090	26960	103,3
Ўзбекистон	488	496	101,6

Uzbekistan

Asia & Pacific, Lower Middle Income, Other Developing Economies

Choose Country **Uzbekistan** Compare

Manufacturing Profile

Population (2019 est)	2019	32.98M
Area (sq km)	2019	447400
GDP (constant 2015 USD)	2019	82.89B
GDP Growth (annual %)	2019	5.5
MVA (constant 2015 USD)	2019	16.35B
MVA per capita (constant 2015 USD)	2019	496
MVA share in GDP (%)	2019	19.7
MVA Growth (annual %)	2019	3.2

Ireland

High Income, Industrialized Economies

Choose Country **Ireland** Compare

Manufacturing Profile

Population (2019 est)	2019	4.88M
Area (sq km)	2019	69797
GDP (constant 2015 USD)	2019	371.92B
GDP Growth (annual %)	2019	4.3
MVA (constant 2015 USD)	2019	131.63B
MVA per capita (constant 2015 USD)	2019	26960
MVA share in GDP (%)	2019	35.4
MVA Growth (annual %)	2019	4.7

China, Macao SAR

Asia & Pacific, High Income, Industrialized Economies

Choose Country **China, Macao SAR** Compare

Manufacturing Profile

Population (2019 est)	2019	640450
Area (sq km)	2019	30
GDP (constant 2015 USD)	2019	50.69B
GDP Growth (annual %)	2019	-1.3
MVA (constant 2015 USD)	2019	259.02M
MVA per capita (constant 2015 USD)	2019	404
MVA share in GDP (%)	2019	0.5
MVA Growth (annual %)	2019	-0.8

$$\frac{Indicator_{Country} - Indicator_{World Min}}{Indicator_{World Max} - Indicator_{World Min}}$$

=

MVA_{sh index}

$$\frac{19,7_{Uzb} - 0,5_{World Min}}{35,4_{World Max} - 0,5_{World Min}}$$

=

0,5501

Year	MVA _{sh Inx} score
2017	0,5933
2018	0,5664
2019	0,5501

Давлат	MVAsh 2018	MVAsh 2019	MVAsh ўсиш суръатлари,%
Ирландия	35,2	35,4	100,6
Ўзбекистон	20,2	19,7	97,5

Ўзбекистон Республикаси ишлаб чиқариш саноати тармоқлари бўйича технологик таркиби тўғрисида									
МАЪЛУМОТ									
ISIC Rev. 4	INDUSTRY	2017	2017 ўсиш суръатлари	2018	2018 ўсиш суръатлари	2019	2019 ўсиш суръатлари	2020	млрд сўм 2020 ўсиш суръатлари
C	Total manufacturing	43861,8	125,8	68971,8	157,2	94749,7	137,4	116839,3	123,3
Жами	Юқори технологияли ишлаб чиқариш	1039,3	135,6	1156,1	111,2	1832,7	158,5	2620,3	143,0
21	Асосий фармацевтика маҳсулотлари ва препаратлари ишлаб чиқариш	687,6	121,5	721,4	104,9	956,9	132,6	1164,7	121,7
26	Компьютерлар, электрон ва оптик маҳсулотлар ишлаб чиқариш	268,3	176,3	374,3	139,5	803,0	214,5	1367,6	170,3
3030	Ҳаво транпорти ва космик кемаларга тегишли махсулотлар ишлаб чиқариш	26,4	161,6	0,4	1,5	0,2	55,6	0,2	90,7
3250	Тиббий ва стоматологик асбоб-ускуналар ишлаб чиқариш	57,1	177,0	59,9	105,0	72,5	121,0	87,7	121,0
Жами	Ўрта юқори технологияли ишлаб чиқариш	7095,7	161,5	14266,0	201,1	17034,1	119,4	18260,3	107,2
20	Кимё маҳсулотлари ишлаб чиқариш	3735,1	143,1	5840,8	156,4	7535,9	129,0	8271,8	109,8
27	Электр ускуналар ишлаб чиқариш	1054,8	164,7	2356,3	223,4	1904,6	80,8	2255,5	118,4
28	Бошқа тоифаларга киритилмаган машина ва ускуналар ишлаб чиқариш	504,0	152,1	1071,6	212,6	1286,3	120,0	1236,9	96,2
29	Автотранспорт воситалари, трейлерлар ва ярим прицеплар ишлаб чиқариш	1686,4	231,3	4775,8	283,2	5956,5	124,7	6078,1	102,0
30	Бошқа транспорт ускуналари ишлаб чиқариш	115,5	138,1	221,5	191,9	350,9	158,4	418,0	119,1

Ўзбекистон Республикаси ишлаб чиқариш саноати тармоқлари бўйича технологик таркиби тўғрисида									
МАЪЛУМОТ									
									млрд сўм
ISIC Rev. 4	INDUSTRY	2017	2017 ўсиш суръатлари	2018	2018 ўсиш суръатлари	2019	2019 ўсиш суръатлари	2020	2020 ўсиш суръатлари
C	Total manufacturing	43861,8	125,8	68971,8	157,2	94749,7	137,4	116839,3	123,3
Жами	Ўрта қуий технологияли ишлаб чиқариш	14139,5	137,4	26199,8	185,3	41286,2	157,6	55467,6	134,3
22	Резина ва пластмасса буюмлар ишлаб чиқариш	1166,4	122,5	1764,3	151,3	1699,9	96,3	2121,7	124,8
23	Бошқа нometалл минерал маҳсулотлар ишлаб чиқариш	3918,9	115,5	5905,4	150,7	6415,7	108,6	7768,3	121,1
24	Металлургия саноати	8069,2	161,2	17430,1	216,0	31968,7	183,4	44341,8	138,7
2520	Қурол ва ўқ-дорилар								
301	Кема ва қайиқлар ишлаб чиқариш	4,0	0,0	0,5	12,3	2,8	571,7	3	107,2
32	Бошқа тайёр буюмлар ишлаб чиқариш	353,0	98,4	413,7	117,2	480,9	116,3	511,7	106,4
33	Машина ва ускуналарни таъмирлаш ва ўрнатиш	627,9	107,7	685,7	109,2	718,1	104,7	721,1	100,4
Жами	Қуий технологияли ишлаб чиқариш	21587,3	111,1	27350,0	126,7	34596,8	126,5	40491,2	117,0
10	Озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқариш	7792,1	99,0	8332,5	106,9	11314,0	135,8	13702,4	121,1
11	Ичимликлар ишлаб чиқариш	1196,7	100,0	1554,3	129,9	1938,7	124,7	2203,3	113,6
12	Тамаки маҳсулотлари ишлаб чиқариш	632,6	106,8	758,5	119,9	919,0	121,2	1028,1	111,9
13	Тўқимачилик маҳсулотлари ишлаб чиқариш	4999,5	117,2	7246,3	144,9	8609,2	118,8	10545,0	122,5
14	Кийим ишлаб чиқариш	2334,5	139,8	2799,7	119,9	3471,2	124,0	3864,5	111,3
15	Тери ва унга тегишли маҳсулотлар ишлаб чиқариш	447,6	118,5	493,0	110,1	445,5	90,4	473,1	106,2
16	Ёғоч ва пўкак буюмлар (мебелдан ташқари), поҳол ва тўқиш учун материаллардан буюмлар ишлаб чиқариш	362,9	125,4	734,9	202,5	744,5	101,3	633,0	85,0
17	Қоғоз ва қоғоз маҳсулотлари ишлаб чиқариш	394,7	118,3	500,6	126,8	575,9	115,0	682,7	118,5
18	Ёзилган материалларни нашр қилиш ва акс эттириш	423,4	109,2	509,1	120,3	535,9	105,3	459,0	85,7
19	Кокс ва нефтни қайта ишлаш маҳсулотлари ишлаб чиқариш	848,2	97,0	1406,2	165,8	2565,3	182,4	2871,6	111,9
25	Машина ва ускуналардна ташқари тайёр металл буюмлар ишлаб чиқариш	1471,5	154,7	2264,2	153,9	2530,2	111,8	3041,5	120,2
31	Мебел ишлаб чиқариш	683,6	110,6	750,5	109,8	947,3	126,2	986,8	104,2

Индексни мамлакат меҳнат унумдорлигига таъсири

Меҳнат унумдорлиги (АҚШ долларида)

№	Мақсадли кўрсаткичлар	Ўлчов бирлиги	2017 йил, факт	2018 йил, факт	2019 йил, факт	2020 йил, факт
1	Меҳнат унумдорлиги	доллар	4 369,4	3 796,9	4 262,0	4 358,0
	ўсиш суръати	%	71,1	86,9	112,2	102,3
2	Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги	доллар	4 839,3	3 982,3	4 159,1	4 225,1
	ўсиш суръати	%	70,0	82,3	104,4	101,6
3	Саноат	доллар	6 367,6	6 585,7	8 453,5	8 486,2
	ўсиш суръати	%	75,0	103,4	128,4	100,4
4	Қурилиш	доллар	2 305,2	2 272,1	2 613,2	2 940,6
	ўсиш суръати	%	65,7	98,6	115,0	112,5
5	Хизматлар	доллар	2 957,4	2 385,8	2 772,0	2 918,8
	ўсиш суръати	%	66,6	80,7	116,2	105,3

2018 йилда Ишлаб чиқариш саноати қўшилган қийматининг ЯИМдаги улуши ва Ишлаб чиқаришдаги қўшимча қийматда ўртаюқори ва юқори технологияли ишлаб чиқаришнинг улуши индикаторлари бўйича Индекс ҳисоботи ва Статистика қўмитаси расмий маълумоти ўртасида тафовут борлигини кўриш мумкин.

Индикаторлар	СІР индекси	Статистика қўмитаси	Фарқ
Ишлаб чиқаришдаги қўшилган қийматнинг ЯИМдаги улуши	20,17 %	19,10 %	+1,07 %
Ишлаб чиқаришдаги қўшимча қийматда ўрта ва юқори технологияли ишлаб чиқаришнинг улуши	19,86 %	22,3 %	-2,44 %

Норматив-ҳуқуқий асослар

ВМҚ-841 “2030 йилгача бўлган даврда барқарор ривожланиш соҳасидаги миллий мақсад ва вазифаларни амалга ошириш чоратадбирлари тўғрисида”ги қарори (20.10.2018 й)

ПҚ-4210 “Ўзбекистон Республикасининг халқаро рейтинглар ва индекслардаги ўрнини яхшилаш чоратадбирлари тўғрисида”ги қарори (25.02.2019 й)

Саноат тармоқларининг салоҳиятини ривожлантириш, саноат зоналарининг фаолиятини кенгайтириш ҳамда саноат кооперацияси асосида маҳсулотлар ишлаб чиқишни маҳаллийлаштириш бўйича бир қанча дастур ва меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар

ПФ-6003 “Ўзбекистон Республикасининг халқаро рейтинг ва индекслардаги ўрнини яхшилаш ҳамда давлат органлари ва ташкилотларида улар билан тизимли ишлашнинг янги механизмини жорий қилиш тўғрисида”ги Фармони (02.06.2020 й)

Амалга оширилаётган ишлар

2020 йил иккинчи ярми учун
ишлаб чиқилган чора-
тадбирлар дастуридаги
вазифаларни тўлиқ
бажарилди

Индексни шакллантириш
механизмини жорий этиш бўйича
чет эл тажрибасини ўрганилди
ва ЮНИДО билан ҳамкорлик
ўрнатилди

Ўзбекистон ва ЮНИДО
ўртасида “Ҳамкорликни
мустаҳкамлаш бўйича
қўшма декларация” йўл
харитасини ижроси
таъминламоқда

2021 йил учун чора-
тадбирлар дастурини
устидан тизимли
мониторинг ўрнатилди
ва ишлар олиб
борилмоқда

Эътиборингиз учун рахмат